

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Навчально-науковий інститут
соціально-педагогічної та мистецької освіти

Кафедра початкової і спеціальної освіти

КВАЛІФІКАЦІЙНА (ДИПЛОМНА) РОБОТА

на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

на тему «**Моральне виховання молодших школярів на уроках
літературного читання**»

Виконав: здобувач вищої освіти
група М 222-с
спеціальність 013 Початкова освіта
Донцов Андрій Вікторович

Керівник: канд. пед. наук, доцент
Дубяга С.М.

Рецензент: канд. пед. наук, доцент
Канарова О.В.

Мелітополь – 2023 року

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ У ЗДОБУВАЧА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	6
1.1 Моральне виховання учнів початкових класів: зміст та завдання.....	6
1.2 Особливості та умови морального виховання молодших школярів.....	9
1.3 Способи впливу на формування духовно-моральних цінностей молодших школярів.....	17
РОЗДІЛ 2. СИСТЕМА РОБОТИ З МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ	28
2.1 Моральне виховання молодших школярів засобами художніх творів для дітей.....	28
2.2 Педагогічні умови формування морального виховання молодших школярів у процесі роботи з творами літератури для дітей.....	31
2.3 Методи та прийоми опрацювання творів різних жанрів на уроках літературного читання.....	40
ВИСНОВКИ	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	56
ДОДАТКИ	

АНОТАЦІЯ

Донцов Андрій Вікторович

Моральне виховання молодших школярів на уроках літературного читання

Тема дослідження розглядає актуальне питання морального виховання дітей на уроках літературного читання. У контексті сучасного освітнього середовища важливо розглядати літературні твори як засіб формування моральних цінностей та етичних принципів у дітей.

Дослідження спрямоване на визначення ролі вчителя у формуванні моральної свідомості учнів під час літературного читання. Вивчаючи взаємодію дитини з літературними творами, а також діалоги, які виникають на уроках, дослідник ставить за мету визначити способи впливу літературного матеріалу на формування моральних цінностей.

Основні завдання дослідження включають аналіз змісту літературних творів, що використовуються на уроках літературного читання, вивчення методів викладання, спрямованих на розвиток морально-етичних якостей учнів, а також визначення ефективності цих методів в практичному застосуванні.

Отримані результати можуть слугувати основою для подальших рекомендацій щодо вдосконалення методик морального виховання на уроках літературного читання, сприяючи гармонійному розвитку особистості та формуванню у дітей високих моральних стандартів.

Ключові слова: моральні цінності, етика, соціальні навички, справедливість, відповідальність, толерантність, добро і зло, мудрість, мовно-літературна галузь.

SUMMARY

Dontsov Andriy Viktorovych

Moral education of younger schoolchildren in literary reading lessons

The topic of the research examines the actual issue of moral education of children in the lessons of literary reading. In the context of the modern educational village it is important to consider literary works as a means of forming moral values and ethical principles in children.

The research is aimed at determining the role of the teacher in forming the moral consciousness of students during literary reading. Studying the child's interaction with literary works, as well as the dialogues that arise in the lessons, the researcher aims to determine the ways in which literary material influences the formation of moral values.

The main tasks of the research include the analysis of the content of literary works used in the lessons of literary reading, the study of teaching methods aimed at the development of moral and ethical qualities of students, as well as the determination of the effectiveness of these methods in practical application.

The obtained results can serve as a basis for further recommendations on improving the methods of moral education in the lessons of literary reading, contributing to the harmonious development of the personality and the formation of high moral standards in children.

Key words: moral values, ethics, social skills, justice, responsibility, tolerance, good and evil, wisdom, linguistic and literary field.

РЕФЕРАТ

Тема дипломної роботи «**Моральне виховання молодших школярів на уроках літературного читання**».

Здобувач вищої освіти **Донцов Андрій Вікторович**

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент **Дубяга Світлана Миколаївна**.

Актуальність дослідження. Вік дітей молодшого шкільного віку називають вершиною дитинства. Коли діти переходять з дитячого садка до школи, їхнє сприйняття дійсності змінюється, сприйняття реальності змінюється. Діти залишаються спонтанними, залишаються безпосередніми, життєрадісними і погляд на дорослих знизу вгору. Але тепер дитина має зовсім іншу логіку. Логіка змінилася. Навчання стає цікавим і корисним. У школі дитина набуває нового соціального статусу і набуває нових навичок і знань. Дитина стає більш особистісною, змінюються її цінності. Змінюються цінності та певні риси особистості.

Діти у віці 7 років оцінюють власну поведінку та вчинки, усвідомлюють власні людські якості. До них належать доброта, ввічливість і сміливість. Перш за все, молодші діти найбільше усвідомлюють ті якості, які цінують інші. Я-концепція дитини поступово починає змінюватися, оскільки починає формуватися Я-концепція дитини.

У суспільстві з'являються негативні явища, які принижують особистість.

Тому стан морального виховання ставиться під сумнів.

При такому розвитку подій питання морального виховання стоїть на першому плані в таких концепціях, як ідея виховання патріотів власної країни.

Важливою складовою морального виховання є культура вчинку. Вона постає як важлива соціальна, педагогічна і психологічна проблема.

Її вирішення залежить від розвитку високих якостей характеру і справжнього духовного багатства.

Моральне виховання є важливим елементом навчально-виховного процесу. Для вирішення цієї проблеми початкова школа суспільство потребують наукового підходу. Ігнорування або неналежне використання сучасних методів і форм навчання означало б нехтування системою морального виховання.

Дана тема була досліджена: У педагогічному доробку вчених є великий науковий доробок з проблем формування моральної культури дітей молодшого шкільного віку.

Проблеми морально-етичного виховання дітей молодшого шкільного віку (А.Богущ, А. Каніщенко, А. Корнійчук, В. Мацулевич, Н. Смовська, К. Щербакова), з проблем виховання культури поведінки (В. Білоусова, Н.Богданова, Т.Говорун, Н.Кисельова та ін.), взаємин у шкільних колективах (В.Білоусова, Н.Матвієнко).

Великий інтерес серед вчителів початкових класів викликає робота В.Демиденко «Деякі аспекти морального виховання». У роботі подано огляд теорії, різних методів, а також авторський аналіз основних внесків у важливість педагогічної психології. Вона робить значний внесок у важливість педагогічної психології.

Питання формування моральної культури у дітей молодшого шкільного віку розглядає І.В.Ковальчук. Аналіз цього поняття ґрунтувався на його праці «Моральне виховання дітей молодшого шкільного віку в Україні». Автор розглядає моральне виховання і перераховує кілька чинників, що впливають на формування моральної культури.

Автор розглядає проблеми розвитку дітей молодшого шкільного віку з точки зору соціальної психології.

Психолог Л.М.Степаненко розглядає проблеми розвитку дітей молодшого шкільного віку у взаємодії з іншими дітьми молодшого шкільного віку.

Метою дипломної роботи є дослідження педагогічних умов формування моральних якостей у дітей молодшого шкільного віку на уроках літературного читання.

Завдання дипломної роботи визначаються її метою:

- виявити та опрацювати педагогічну літературу за темою магістерської роботи;
- пояснити поняття «моральне виховання», «моральна свідомість», «самосвідомість», «самопізнання»;
- пояснити розвиток моральних знань у дітей молодшого шкільного віку;
- визначити як вони можуть впливати на формування моральних цінностей дітей;
- провести дослідження процесу формування моральних цінностей молодших школярів.

Мета дослідження полягає у вивченні виховної ситуації молодших школярів на уроках літературного читання у системі освіти.

Об'єкт дослідження – процес формування моральної культури молодших школярів. Досліджувані – учні початкових класів загальноосвітніх шкіл.

Предмет дослідження – використання педагогічних умов та форм і методів формування моральної культури молодших школярів на уроках літературного читання.

Методи дослідження розв'язання проблеми. У процесі дослідження використовувалися такі методи дослідження: вивчення та аналіз педагогічної літератури, узагальнення, бесіда, спостереження, тестування.

Теоретична і практична цінність дипломної роботи полягає в наступному. Здійснено комплексне узагальнення та аналіз матеріалу щодо сутності досліджуваної теми. Розкрито структуру морального виховання у дітей молодшого шкільного віку, поняття моральної свідомості та самопізнання. Проведено низку досліджень, результати яких використовуються в педагогічній роботі.

Структура дослідження зумовлена логікою розкриття теми.

Дипломна робота складається зі вступу, основної частини та висновків.

Вона містить список використаних джерел. Основна частина складається з двох розділів.

Вступ до дипломної роботи формує її сприйняття. У вступі обґрунтовується актуальність теми, визначення мети, завдання, предмет і об'єкт дослідження та окреслюється методологічна і теоретична основа. У висновках викладено результати дослідження та узагальнюються результати дослідження та визначаються подальші напрямки розробки теми.

Основна частина дипломної роботи складається з двох розділів.

У першому розділі «Науково-теоретичні засади морального виховання у здобувачів початкової освіти» детально розглядаються теоретичні основи та наукові підходи, які лежать в основі процесу морального виховання учнів початкових класів. Основні аспекти цього розділу мають на меті визначення теоретичних принципів, які надають теоретичний та науковий фундамент для подальшого дослідження практичних аспектів морального виховання.

Досліджуються різні теоретичні підходи до розуміння морального розвитку у дітей, такі як психологічні, філософські та педагогічні теорії. Важливим є вказівка на ключові поняття та принципи, які визначають ці концепції.

Аналізується взаємодія школи та сім'ї в контексті формування моральних цінностей учнів. Розглядається важливість партнерства між школою та сім'єю для успішного морального виховання.

Розглядаються різноманітні педагогічні підходи та методи, спрямовані на формування моральних якостей учнів. Зокрема, досліджуються ігрові технології, рольові ігри, використання літературних творів та інші засоби, а також можливості використання інформаційних технологій та мультимедійних ресурсів для підтримки морального виховання учнів.

Досліджується необхідність врахування індивідуальних особливостей та потреб учнів у процесі морального виховання, зокрема, аспекти гендерної, культурної та соціальної чутливості, також ще оглядається вплив соціального середовища, включаючи взаємодію з різними соціокультурними групами, на формування моральних цінностей.

Цей розділ має значущість для розуміння теоретичних основ та концепцій, які лягають в основу морального виховання учнів початкових класів, що є важливим етапом перед подальшим дослідженням практичних аспектів цього процесу.

У другому розділі «Система роботи з морального виховання здобувача початкової освіти на уроках літературного читання» вивчаються та аналізуються конкретні методи та підходи, які використовуються в системі роботи з морального виховання на уроках літературного читання для здобувачів початкової освіти.

Розгляд різноманітних методів використання літературних творів як засобу впливу на моральний розвиток учнів. Це може включати аналіз героїв, вивчення моральних сюжетів, обговорення етичних аспектів творів.

Аналіз методів, спрямованих на залучення учнів до активної участі в моральному вихованні, таких як групові вправи, творчі завдання та проекти.

Висвітлення активної ролі вчителя у формуванні моральних цінностей учнів. Це може включати організацію дискусій, впровадження рольових ігор, спільні читання та обговорення етичних проблем.

Визначення показників успішності системи морального виховання на уроках літературного читання та їх оцінка.

Обговорення питань, пов'язаних з підготовкою вчителів до ефективної реалізації системи морального виховання.

Цей розділ має на меті ретельно проаналізувати конкретні методи та практики, спрямовані на моральне виховання учнів початкових класів на уроках літературного читання і визначити їхню ефективність та відповідність теоретичним концепціям, зазначеним у попередньому розділі.

Узагальнюючи виконану роботу можу виділити декілька важливих моментів:

Робота демонструє глибоке розуміння та обґрунтованість вибраної теми, виявляючи актуальність морального виховання молодших школярів у сучасному освітньому контексті.

Детально розглянуті теоретичні основи морального виховання, включаючи психологічні, філософські та педагогічні підходи, що дало можливість визначити ключові аспекти теми.

Висвітлені конкретні методи та стратегії, які можуть бути використані для морального виховання на уроках літературного читання. Проаналізовано їхню ефективність та практичну застосовність.

Обговорено значущість ролі вчителя у формуванні моральних цінностей учнів і відзначено важливість партнерства між школою та сім'єю для успішного морального виховання.

Зазначено важливість індивідуального підходу до учнів, врахування їхніх особливостей та потреб у процесі морального виховання.

Проаналізовано можливості використання інформаційних технологій для підтримки морального виховання та розвитку учнів.

Зроблено висновки щодо ефективності розробленої системи морального виховання на уроках літературного читання, враховуючи результати та спостереження.

Надано рекомендації для подальших досліджень у галузі морального виховання молодших школярів, а також практичні поради для вчителів а педагогічних працівників.

Дипломна робота виконувалась з вересня 2022 року до грудня 2023 року.

Місце виконання: індивідуальні заняття з керівником дипломної роботи на кафедрі початкової і спеціальної освіти.

Структура роботи зумовлена логікою дослідження. Дипломна робота складається зі вступу, 2 розділів, висновків, списку використаних джерел.

Ім'я користувача:
Анастасія Сухомлінова

ID перевірки:
1015963867

Дата перевірки:
03.12.2023 20:05:09 EET

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
03.12.2023 20:06:39 EET

ID користувача:
100012861

Назва документа: Донцов

Кількість сторінок: 41 Кількість слів: 9464 Кількість символів: 71238 Розмір файлу: 92.56 KB ID файлу: 1015642170

7.85% Схожість

Найбільша схожість: 2.01% з Інтернет-джерелом (<https://ua-referat.com/%D0%9F%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D...>)

7.85% Джерела з Інтернету

200

Сторінка 43

0.33% Джерела з Бібліотеки

4

Сторінка 44

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел